

ԼՈՒՍԱՔԵՐ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՆԴՆԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԷ

ՀԱՍՏԷ
ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒՍԱՔԵՐ ԻՐԵՂՐԻ
ԳԱԶԵՏԷ

Administration du journal arménien
LOUSSAPER
Boîte Postale 868 Le Caire (Egypte)

ԲԱԺՆԵԳԻՆ

Եզրագրող Սրբապետական

Որդի

ՇԻՆԻՆ

Տարեկան

100

20

Վեցամսեայ

50

10

Եռամսեայ

25

5

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Նստակ և գրամ գրկել վարչութեան հասցէին:

Չեապիրները եւ լին գրառարներ:

Ծանուցումներու համար մասնաւոր պայմաններ:

Խմբագրատունը կը գտնուի Մանուկ Փաշա Խաչի, բնակարանի
գծին վրայ, Գաֆէ և պար տը Յիւսէի բնակարանի մէջ:

ԱՐԻՒՆԱՍԵՐ

ԱՐԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Վճարած է. Յուլի 21-ի տու-
թանապան փորձին դատաստանը
հրապարակաւ տեղի պիտի ունենայ,
դռնբաց նստի մէջ, ժողովրդին առ-
ջեւ Ս. Պողոս:

Անդին, երկիրը Քաղաքը սրբ-
ճարանին մէջ կարգաւ գրել պիտի
ցող թիւքը, գեղը՝ իմամը, գլխ-
նին ժողոված են մահմեդական ամ-
բոխը և կը կարգան Սապաքը, դա-
տավարութեան ատենագրութիւննե-
րը, հայերը իրենց փառախաչը, ի-
րենց խաչքան մեծցնել ազգե-
րն. «Իւրեղբնե՛րը, կեանքնե՛րը»
թիւքը թերթերը՝ սուլթանական
հրամանաւ, հակերով բնութար օ-
րինակներ, օսմանեան կայսրութեան
ամէն անկիւնը սփռուած: Ստան-
ա Մուսուլ, վան ու Պաղատա, Մուշ
ու Պատրա, Նիկիոսիոս ու խա-
բերդ, Երզնկա ու Պալիս, ուր որ
հայ մը կայ, հոն ան հայը զընկ-
զընկա կը զօղողայ: Խառնախառն
խառն ամբոխը, սոփան, գանակը,
հրացանը, զինուորը ամէնքը հայուն
դէմ, հայուն զլխուն վերեւ, հայուն
առջեւ. յանուն Մահմեդական «Կեա-
վուր, իւրեղբնե՛ր», ջա՛ղ, ջա՛ղ կ'ը-
նայ. ինկածը գլխի մը, հայու գլխի
մը, Գլխի գլխի վրայ, գլխի գլխի
վրայ:

Ինչ որ ամբոխներէ ի վեր կը վախ-
նայինք, ահա կը սկսի իրականանալ:
Սուլթանը անմիջական կոտորած մը
անխաչնալով համարելով, կը
պատրաստէ ջարդ մը որ ինք-
նաբերաբար պայթի, առանց եր-
տզին ուղղակի միջամտութեանը:
Ինչպէս որ 1893ին Էնկիւրիի դա-
տավարութեան ատենագրութիւննե-
րը մահմեդական մաքրը գրգռե-
ցին, նոյնը և հիմակ Պաղայ Եղիանա-
դատ ատենանին արձագանգները մեզի
դէմ սոսի պիտի հանեն ամբողջ
Մահմեդականութիւնը:

Ոչ որ պիտի կրնայ օրինաւորա-
պէս ատարկութիւն մը ընել գոնեայ

դատավարութեան մը դէմ: Օր մը
առաջ պայթիւն է և յիսունի չափ
խեղճ մարդիկ սպաննուեցին: Եւ
Չերրակալութեան կան, ամբա-
տանեակներ կան, անմեղ կամ յան-
ցուար, որոնք պիտի դատուին, ան-
պարտ պիտի արձակուին կամ պիտի
պատժուին: Ամէն մարդ թող ակն-
ջովը իմանայ, աչքովը տեսնէ դա-
տավարութեան արդարութիւնը կամ
անարդարութիւնը, օրինաւորութիւ-
նը կամ ապօրինաւորութիւնը: Ար-
դարադատութեան համար աւելի
ինչ երաշխաւորութիւն:

Ահա երկրպագան փառատու-
նութիւնը, որուն դէմ ոչ որ առաւ-
կութիւն մը կրնայ ընել: Բայց անգամ
մը եւս անգամ է յիշեցնել, հայ ազգին
բազմադարեան փորձառութեան խը-
տաւիտի բանաձեւը. «Ժիւրջն անի-
ծամ, խօսքն օրինաց»:

Թողունք հայերը, հակառակ մա-
նական ձգտումներու և գործերու
ամբաստանութեամբ բանաւորութեան,
արտաբան, խղճում թիւքերէն
որը դատարանի առջեւ բաշտեցաւ
երկեր: Ինչո՞ւ որ մը օրանց անոնցմէ
մէկուն ձայնը Եղիանադատին առջեւ
չլուսեցաւ: Հիմակ այդքան «օրինա-
ւոր» երբեք, ինչո՞ւ մէկ մահմեդա-
կանի մը համար խղճահարութիւն
չունեցաւ:

Ոչ, Ժօրիս մը անարդարութեան
զոհ չի կրնար երթալ. իր գեղար-
նատունը զլխուն վերեւ կը հսկէ.
ոչ ամենայն կայ անոր համար, ոչ
բանաւորութիւնն Բան մը միայն,
500.000 Քրտներ, մահմեդական վար-
ճատութիւն: Վտճառուած մասնիկ
մը, եթէ դեպքան մըն ալ իրեն անգ-
հալանի չունենայ, դարձեալ վտանգի
ներքիւ չէ, թէ անիրաւութեան կը
զոհուի:

«Արդարաւոր» թիւքերը շատ
հոգ ընելու բան մը չունին երկու
երեք ինքնակի համար ալ, որոնք
բանէ մը անտեղեակ են: Դա՛տ չա՛տ,
«Ճօ՛ւ, տո՛ւ» նամակը տարածներ:

Իսկ անգլին, ատենութ ամբա-
տանեակներէն ամենափոքր «անիրա-
ւութեան» գոհացելու ունի վտանգի
կերակոյ չէ: Այնպէս չէր չորսին-
նին Էնկիւրի ատենագրը քեֆերին կը

նային: Ինչ ուղուր բան է Անիլիս-
նականութիւնը, երբ Անիլիսնական-
նին զլխուն տեղ, հայտատանի հայուն
զլխիկը կը թռչի:

Վատ Ժօրիսներէն «Ժուլիս»
նախատահմանութեան պէջ հայ զլխիկին
վրայ նորէն հայ մոզովորդը ինք
պէտք է մամուլ, ահա, Էնկիւրիին-
րուն հհանած աւերակներովը, ե-
ղիանադատներովը, Պատրիարքովը,
բարձրաստիներովը, յեղափոխներովը
— մեր գիտցած յեղափոխներովը,
ան յեղափոխներովը որոնք հայ ա-
րուն վրայ կը զօղողան:

Ժամանակը կարճ է. վաղը շա՛տ
աչ. Բնենք ինչ որ մարդկորէն հնա-
րաւոր է, որպէս զի այդ գոնեայ
բնատանը տեղի չունենայ:

Բարձրանալը այն Որդար-
սիրութեան դէմ որ արիւնատէր է
ու արիւն պիտի հոսեցնէ:

Ա. Ա.

ՏՈՒՐԻԿ

ԿԱՐԱՎԱՆԵՐԸ

Երբ, զեռ հիւանդակի, նոր եկած էի
Պահիւն, կը սիրէի երբեմն Էզգէրէի պար-
տէղը երթալ և զօղլ արեւաշողը ըմբռնել:
Այն առան, լճակը չէին շարժուած
պիղծ ձեռքեր՝ որ, կը մտածեմ՝ ցարդ,
ինչպէս զրկեցին հովանաւ պարտէղը այդ
կախարհաբէն:

Հոն, կարաւաններ կը յաճէին յու-
լարար: Որքան հաճոյցով կը զբաղէի ա-
նոցմով, հետեւելով իրենց քնքուշ խաղ-
բուն, ու մոռնալով կրծող ցաւերս անուշ
հայեցողութեան մը մէջ:

Ճերմակ հոգիները, կարծես, անոնց
զոր սիրեցի և որ այլևս մոռցած էին իս,
հոս էին ինչ:

Ժամերով կ'երազէի անոնց մօտ:
Կը ձիւնէին հոգիս մէջ կարաւանները,
և հոգիս այլևս մարտի ու վճիտ — լճակին
սրբափառներն նման — կը վառվէր զեռ չի-
րազուած սարսուռներու զգայնութեամբ:

Այ, երբեմն ալ, հեռահեռ միտած
միտած խոհանքիս խորքին անյատակ,
զոր նախազգացումներէ ցնցուած յանկարծ,
կը մտածէի կարաւաններուն վերջին երգին
որ պիտի ձիւնէր հոգիս վրան:

Յետոյ, երբ ալ ինքզինքս բռնորովին
մինակ կը տեսնէի պարտէղին մէջ, ալ ալ,
յոգնած զգալ ու տառապելէն, կը հեռա-
նայի պզտիկ դրախտէն:

Որ մը, երբ տաք արեւ մը կը մաղ-
ուէր հասարակածի հսկայ ու անձանթ
ժառերուն մէջէն, Ռօսէնպաքի Լաւրէնսը
կը թղթատէի:

Մէկէնիմէկ, լաւու հեծկալաւ ձայն
մը սթափեցուց իս: Հոգիս լուսնեան մէջ
բիրեցի մը կոտորակուն, աւա՛ղ, սիրտի մը
կոտորակուն ձայնը:

Բիշ մը անգին, պամպուններուն չո-
վիկը, նստարանի մը վրայ, զեղաւի կին
մը՝ թաշկինակը բերնին վրայ՝ կը հեծեճէր:
Մէկէ զաւա՛յ ոչ կ'ար հոն և ինչը,
խեղճը, արանքին ըլլալ կը կարծէր:

Կուտար, կուտար, ու մերթ ընդ մերթ
թաշկինակով կը սրբէր կարմրած աչքերը,
ու պիշ պիշ կը նայէր ճերմակ ալուր կա-
րապներուն, լճակին վրայ թափված երկ-
նային շուշաններ:

Այն պարզ հազուած էր, ու երբեք
գոհէիկ երեւոյթ մը չունէր:

Կը սիրէ անշուշտ, խորհեցալ:
Այդ արցունքները սիրահարներու մի-
այն լալ գիտէին:

Խառնած մը գուցէ, լքուած մը, ինչ
անոր ետեւէն կուտայ յուսահատարար:

Առաջինը չէր ինչ, աւա՛ղ, ոչ ալ վեր-
ջինը: Սէրը ամէն օր զօհեր կուտայ մի-
այն, ինչ բարատառ, երբ սէրն է երջան-
կութեան ալիքը:

Առեցի արդ վարկեանին բացակայ:
Ու սիրեցի ըստէ մը այդ տառապալ
սիրուհին, տառապանքի ընկեր մը սիրտին
էն մօտիկ սիրելին է:

Բնազգարար, տեղէն կուտու շարժում
մը ըրի. իրեն մօտենալու, և իր ցաւը
մեղմելու մարմալ մը բռնկած էր ներս:

Բայց շուքս՝ անխորհրդաւ հրկու-
ցաւ մինչեւ իր ըջանցը:

Անձանթութիւն թոթովեցաւ խոհիս,
և իր զաղտնիքին մէջ մասնաւոր մը պէ-
վրդոված՝ տեղէն ելաւ, արալ արալ
գնաց. մեծ գունդէն գտար կաւ հետապա-
ն:

Ամբողջ օրը, և ամբողջ գիշերը, յա-
ճախուած մըն էի:

Կարաւանը ձիւնեցին հոգիս վրայ,
կինը լացին սիրտիս մէջ:

ՎԱՐՁՈՒՄ ԳՐԱԿԱՆ

ՔՍԱՆ ԵՒ ՄԷԿՏԱՐԻ

Պոլիս, Ղալաթիոյ Լուսաւորիչ Ժա- մուռն մէջ, Հոկտեմբեր 27ին (Հ. Ց.) հո- րհանգիստի պաշտօն կատարուեալ է Ներսէս Պատրիարքի յիշատակին: Կեդրոնական Վարժարանը իր մահէն յետոյ հիմնուեցաւ: պիտի կրէր «Ներսէս Վարժապետեան Պրպ- րոց» անունը, բայց խոհեմազարդ գրամա- տունները ահաբեկ էին ի լուր «Ներսէս Վարժապետեան» բառերուն, յեղափոխա- կան շանթորոտ գոռում համարելով զայն: Հիմակ, այդ անունը, հովուեղական մեղ- մանուշ սրնդի մը քաղցրութեամբ կը զո- վացնէ մեր սրտերը, ուսմբի բուրմունքն է հրաբորբոց:

Ուրբաթ օր մըն էր 1884 Հոկտեմ- բեր 26ը, անդին Ղալաթիոյ եկեղեցին Ազ- գային Ժողովը գումարուած էր, և կը վի- ճէր Պատրիարքին հրաժարականը ընդունե- լու կամ մերժելու հրատապ խնդրին վրայ: Այդ պահուն Արհեստի խմբագրատունը կը գտնուէի միտինակ, թերթը նոր տպուած: Սանդուղներէն մէկը վեր կ'ելէր, կամաց կամաց, Պատրիարքարանի ետսօսիծի մըն էր, քոյս եկաւ տխրաբէմ, աջ ձեռքը ձակ- աին տարաւ:

- Աստուած քեզի օրեր տայ, բաւ:
—Ինչ կայ որ հարցուցի, դոդ ելած:
—Սրբազանը հրամանքիդ օրեր:
Պաղած մնացի:
—Եկեղեցի գացիր իմացուցի՞ր, հար- ցուցի:

- Ձէ, շիտակ կուգամ Օրթագեղէն:
—Բալեւ՞ի:
—Այո՛:

Ներսէս Պատրիարք մը կը վախճանի, աւ լրաբերը և ոչ իսկ թրամուէյով կուգայ: Կամաց կամաց:

Պատմութիւնը պարզ էր: Տեսնելով որ անկողնէն չ'ելեր, սենեակը կը բանան ներս կը մտնեն: Մեռած էր:

Մարդը նստեցուցի, խահուէ մը ապը- պըրեցի: —Մշակին երկբառ հեռագիր մը մը «Ներսէս վախճանած» գրպանս, շիտակ Ազգային Ժողով գացի: Հրաժարականին վրայ վիճաբանութիւնը լնցած էր:

—Ինչ ըրիք, հարցուցի երեսփոխա- նի մը:

—Շատ վիճաբանեցանք, բայց վեր- ջապէս հրաժարականը ընդունեցանք: Մար- դը մեղք է, թո՛ղ հանգիստ ընէ, պատաս- խանեց:

- Ա՛ն, հանգիստը գտաւ, ըսի:
—Ի՞նչպէս:
—Վախճանեցաւ:

Մարդուն բերանը բաց մնաց: Չայնս լսուած էր, երեսփոխանները գլուխ ժող- ունեցան: Պուժը հաղորդեցի. չէին հաւ- տար: պաշտօնական չէր. ու յետոյ, ան- սպասելի: Դրպանին հեռագիրը ցոյց տուի: Հաւատացին: Ատենապետը գուժը Ժողովին պաշտօնապէս հաղորդեց:

Անկէ Բերա ելայ, հեռագրատուն: Իրիկունը պաշտօնեայ մը ինծի իմացուց, թէ Մշակի հեռագիրս անմիջապէս չեն զարկած, վասն զի ստուգութեանը ապա- հով չեն եղեր:

Նշեցեալը աճապարանքով Մայր- Եկեղեցի փոխադրեցին շագնաւով: զգու- շացան Օրթագեղ ունէ՛ հանդէս: Երեւոյն շատ մօտ էր: Մեծաշուք յուզարկարու- թիւնը խում-խարու Մայր-Եկեղեցիին գը-

րեթէ շրջափակը կատարուեցաւ: Մեծ-Պատ- րիարքը հանգչեցուցին առ ընթեր Ղաղեղ Սրբին Սիրային, Տատեան Պօղոս Պէյին, ու... Լեզնայեանի մը, որ երկու հարիւր ոսկի տուած էր: Դրամին իրաւունքը:

Դամարանկանը Նար-Պէյ խօսեցաւ, իր լաւագոյն պերճարանութիւնը: Բնարանը ինքնին պերճարանութիւն մը: «Եւ ելաց իսրայէլ լալիւն մեծ զի այր մեծ անկաւ իսրայէլ»:

Անկումը ամենքս ալ զգացինք: Թա- զումէն ետքը անդրադարձանք թէ ազդին մէջ «բան մը պակսած էր» մեծ բան մը:

Տաւ տարի անցնելու էր որ իսրայէլ «այր մեծ» մը նորէն ունենար. իզմիր Լեան մը:

Կ Ո Վ Կ Ա Ս

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՐՇԱԽԱՆՔ

Թիֆլիզէն Հոկտեմբեր 13 թուա- կիր հեռագիր մը Թաթարներուն գէմ հայկական արչաւանքներու հե- տեւեալ լուրերը կը հաղորդէ:

Շատուր գաւառակին եօթ գե- ղերէն 700 հայ արչաւեցին Գորս թաթար զեղը, ուր 400ի չափ թա- թար չարդեցին: Բոլոր տունները այ- րեցին և թալանի տուին, արջառն ալ տոին բերին:

Երեւան ծանր անկարգութիւն- ներ պատահեցան:

Զօրք խրկուեցաւ բարեկար- գութիւնը վերահաստատելու համար:

Լ Ո Ւ Ի Ն Ս Փ Ո Լ Է Ո Ն

Երեւանի նախորդ նահանգապետ իշխան Լուի Նափոլէոնը Բարիզ Հա- սած է: Լա Բրես օրաթերթի խմբա- ղիրներէն մէկը տեսակցիւր է Այով- կաէն իշխանին հետ վերադարձող, անոր մտերիմներէն Կոմս տը լա Հօթ Բիլի հետ, որ հետեւեալ տեղեկու- թիւնները հաղորդած է:

—Իշխանը, ըսեր է Կոմսը, պա- տերապմին ծագմանը ուղեց Մանչու- րիա երթալ, վասն զի երբեք չի մոռ- նար, թէ ամէն բանէ առաջ ինք զօ- րական մըն է: Իր փափաքը հաղորդեց նաեւ ռուս կառավարութեան, բայց զանազան ազդեցութիւններ մէջ խառ- նուեցան, և իրեն արտօնութիւն չը տրուեցաւ: Վերջերս Չարը իրեն պաշտօն տուաւ երթալ բարեկար- գութիւնը Երեւան վերահաստատել և զինքը այդ նահանգին առժամայ կառավարիչ անուանեց: Իշխանը իր պաշտօնին կատարմանը մէջ մեծ կո- րով ցոյց տուաւ: Չին հեծած պաը- տեցաւ ամբողջ նահանգը, մանկով Հայերուն և Թաթարներուն միջեւ որոնք զիրար կուտուէլ կուզէին, ա- մենածանր պատիւներ սպառնալով անկարգութիւններ պատճառողնե- րուն: Հայերը և Թաթարները միա- սին բերկով, անոնց ըսաւ, «Չեր կուսին պատճառը փոխելու պէտք չունիմ»: Բայց ձեզի կ'իմացնեմ թէ

ձեռնէ անոնք պիտի պտտեմ որ ա- ռաջին յարձակողը բլլան: Եթէ, Թա- թարներ, կարգ կանոնը դուր խան- գարէք, իմ խառութիւններուս համը դուք պիտի առնէք: Կամապէս պի- տի չվարանիմ պտտեմ ձեզի, Հայեր, եթէ անկարգութիւնները ձեր գործը բլլան»: Գիտէին, թէ իշխանը իր սպառնալիքը ի գործ կը դնէ, իր կո- րովը հանրածանոթ էր: Թաթար ու Հայ աղէկ մը հասկցան, ու հանդարտ կեցան: Չարը շատ զոհ մնաց որ բարեկարգութիւնը արտադարար վե- րահաստատուեցաւ, ու իշխանին եր- կու ամուսնի արձակուրդ տուաւ: Ընդհանրապէս իշխանը Պրանսա կու- գայ գեկտեմբերին: այս տարի քիչ մը կանխեց: Մօտերս Խապիա պի- տի երթալ իր ընտանիքին քովը, (իր մայրը, իշխանուհի Քլօթիլտա, Խապիլոյ թագաւորին հօրաքոյրն է), և յաւարտ արձակուրդին Թիֆլիզ պիտի վերադառնայ իր հեծեղազօրի գունդին հրամանատարութիւնը վեր- լաւաննելու:

Իշխանը լուսթիւն կը պահէ ռուսիոյ գործերուն վրայ: Բայց իր բարեկամ Կոմսը ըսեր է, թէ «կա- ցութիւնը շատ գէշ է. ոչ ոք կրնայ ըսել, թէ հետեւանքները ինչ պիտի բլլան: Թերեւս գործերը լաւագոյն վիճակ մը կ'ունենային, եթէ Ռուսիա ունենար Բարիզի ոտականութեան պետ Լէրինի նման անձնաւորութիւն մը»:

ՄԱԿԵԴՈՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Կ. Պոլսէն հեռագիր մը կ'իմացնէ, թէ սուլթանը բացարձակօրէն մերժած է Պետութեանց ծրագիրը Մակեդոնիոյ եւլը- տական բարեկարգութեան համար:

Ֆարակոյս չկայ, թէ այսպիսի ծան- րակշիռ որոշում մը թեթեւօրէն չի կրնար տրուած բլլալ, այն պահուն երբ մարտա- նաւերը գէպի Պիլէոն ճամբայ ինկած են: Անշուշտ սուլթանը իրեն յատուկ պատ- ճառները ունի, կարծելու, թէ Պետութիւն- ները իրենք իրենց մէջ համաձայն չեն վերջնական անօրինութեանց մասին: Որ- գէն Գերմանիա ձեռնպահ կը մնայ, իր նա- ւարածինը պիտի չմիանայ միւս հինգ Պե- տութեանց մարտանաւերուն:

Վստահութիւն չկայ նաեւ Խապիլոյ վրայ: Հոգմ շատ ահաճութեամբ դիտեց Մակեդոնական խնդրին առանկ սուր կեր- պարանք մը առնելու: Խապիա շարունակ թիւրքեան կը փայփայէ մինչեւ որ կամա- ցուկ մը Ղարս թարապուտը կրկնէ, և Ալպանիոյ մէկ մասին վրայ ձեռք դնէ: Պիտի չուզէ Մակեդոնիոյ հայաբ ծայրա- յեղութեանց դիմել:

Աւստրիա որ փոխանորդարար Ռու- սիոյ տեղապահ է այս պահուն Մակեդո- նական խնդրին մէջ, շատ յօժարակամ չե- րենար թող տալու որ իր ձեռքէն փախչի վերին ուղղութիւնը Պալքանեան խնդրինե- րուն մէջ: Միւրեղէկին համաձայնութեամբը Ռուսիա և Աւստրիա Մակեդոնական խնդրին բացարձակ տիրութեանքն էին դարձած: Անգլիա ինքն ուղեց իր ձեռքը անցնել գերագոյն զեկավարութիւնը Եւրոպեան Արեւելքին խնդրներուն, օգտուելով Ռու-

սիոյ զբաղումներէն: Բաւական ճարտարու- թեամբ յաջողեցաւ, տէր կանգնիլ Մակե- դոնիոյ: Բայց ո՛չ Ռուսիա, ո՛չ Աւստրիա հաշտ աչօք կը դիտեն այդ տեսակ մը բա- ցարձակ տիրապետութիւնը, որ կերպով մը Մակեդոնիան իրենց ձեռքէն պիտի ազատէ:

Նաւային ցոյցի մը գործնական օ- գտանքը նախատեսել զժուար է, Պետու- թեանց մէկուն կամ մէկալին ետի-միտքը անժանօթ մնալով, բայց, անցեալէն օրի- նակներ կրնան կառկածել տալ, թէ թիւր- քեան դուցէ անմիջական վախի մը լուրջ պատճառներ չունենայ:

Պերլինի վեհաժողովէն քիչ ետքը, Պետութիւնները պահանջեցին որ գաշնա- գրին տրամադրութեանը համեմատ թիւր- քեան Գարատաղին տայ անոր յատկաց- տած հողերը: Դուրը ականջ չկախեց, և ահա Պետութեանց մարտանաւերը եկան Տուլինեօի նաւահանգիստը շարունեցան մեծ ցոյց մը ընելով: Ու հոն կեցան ճիշդ եր- կու ամիս: Նաւամարտերու հրամանատար- ները ո՛չ մէկ թնդանօթ արձակելու, ո՛չ մէկ մարդ ցամաք հանելու հրահանգ ու- նէին: Անգլիական ծովակալը մինակ ազատ էր իր շարժումներուն համար, բայց ո՛նէ պատասխանատուութեան ստանձնումէ վա- խուն, անդամալոյծ մնաց:

Յայտնի չէ, թէ ծիծաղելի անշար- ժութիւնը որքան առնն զեռ պիտի տեւէր, երբ յանկարծ Դուրը զիջում բրաւ, խար- ուելով սխալ զեկուցումէ մը: Կարծեց, թէ Պետութիւնները համաձայնած են գործնա- կան միջոցներու զիմումի համար: Ոյս տեղեկութիւնը անհիմն էր. բայց Դուրը ա- տոր վերահասու եղաւ, բանը բանէն անց- նելէ յետոյ:

Հիմակ, սուլթանը, զիմադրութեամբը գոնէ ժամանակ կը շահի: Մակեդոնիան թիւրքիայէն անջատելու անգամահասու- թեան առաջին ճեղքումը՝ Պետութեանց պահանջութեան անմիջական ընդունելու, թեամբը պիտի կատարուի: Յապաղումէ գուցէ փրկութիւն:

ՏԱՐԱԲԱՆԴ ԲՈԼՈՆԻԱ

Բոլոնիոյ վիճակը փոխանակ բարե- լաւման, հետզհետէ աւելի կը ծանրանայ: մասնաւորապէս Վիլհելմ կայսեր շարու- կամ միջամտութեամբը:

Յայտնի է, թէ Բոլոնիոյ թագաւո- րութիւնը բաժան բաժան եղած է Ալպարի- ոյ, Բրուսիոյ և Ռուսիոյ միջեւ: Հիմակ Վիլհելմ կայսրը իր բոլոր զօրութեամբը կը ճնշէ Ռուսիան, չթոյլատրելու համար Բոլոնիոյ այնպիսի առանձնաշնորհութեան տալ, որոնցմէ զրկուած կը մնայ սահմա- նակից Բրուսիական Բոլոնիան:

Պաշարման վիճակ հաստատուեցաւ Ռուս-Բոլոնիոյ մէջ: Բոլաք ժամուրը այս ազէտը Գերմանիոյ միջամտութեամբ կը վերադրէ միաձայնութեամբ: Բոլաք պատ- դամաւորութիւն մը լեկարպուրի երթալով: Պ. Վիլթմէի ներկայացիր է և պաշարման վիճակին գէմ խտտօրէն բողոքեց: Եւ:

Նախարարապետը պատգամաւորե- րուն հետ շատ տմարդօրէն վարուեալ է: վերիվերոյ մը պարզեր է պաշարման վի- ճակին հրովարտակը, և երբ պատգամա- տրները կը ջանան հրատարակմանը դի- մարել, Պ. Վիլթմէ բուռնցքը սեղանին գարնելով կը պոսայ, — Ամէն ինչ արդէն վճուած լնցած է:

ՄԻՆԿՆԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կեդրոնատեղի Պրիսթոլ հոթելի գիմնազ. մասնաճիւղ Նոր Պաշարի գիմնազ.

Գ. Ա. Հ. Բ. Ի.

ՄՈՒՍԲԻ

Բարիկի 1901ի Յուլիանոսէսին մէջ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐԱՆԱԿ-Աշխարհի տմենէն ՄԵԾ վարձաւորութիւնը փոխարկուած է զրկուի մեր Յուլիանոսէսին չնկուի

S. S. T. E. I. N

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ս. ՇԹԵՅՆ

ՀԵԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԽՏԻՎԻՆ

ԱՌԱՊԱ ԷԼ ԽԱՏՐԱ. ԷԶՊԵՐԻՆ

Լյինբու, Այրերու և Տղայներու

ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

Գինները Չափաւոր են.

ԱՆՍԻՄԵՆ ՆՈՐԱՋԵՐՈՒԹԻՒՆ

Եւրոպական վերամբարձ (ասանսէօր) տարանջները բնակարան կը զրկուին:

ՍԱԿԱՐԱՆ

Երեկ իրիկուան մամը 1 ին փոխուած

Էկիթըրըրէ Պանք	Ա. Ո.	9	114
Նէշընէ	"	25	112
"	"	25	118
Բառա տի Սթոնթոն			193
Պանք տ'Աթէն			137
Տէթա Լայթ	Ա. Ո.	11	314
Հելուան			28
Է. թիւրք	Ֆրանք.		134
Աւեցանդրիա Լըր Բնկ.		14	112
Գահիրէ	"		118
Տաիթ Սանիյէ		17	518
Գրէտի ֆոնսէ արքիտ	Ֆր.		786
"	"		215
"	"		272
Բամիէ	Ա. Ո.	6	112
Ինիթըն Ինվեստմենթ			
Էնա Էյնթաի Լիմ. Ո. Ո.		1	1116
Ինիթըն Էպէլյո		1	218
Էնդըրթայ Էնա տիվլըրմէն		11	9116
Ինիթ. Լէնա Էնա ճէնըրէ Դըրթոյ	0		13116
Ինիթ. Դըրթոյ Էնա Ինվեստմենթ		1	118
Պեհերա	Ե. Ո.		38
Տէթա Լէնա		2	114
Ուարտան		5	314
Ինիթըն Մարքէթ		26	9
Նընկալիչ Հօթել		10	112
Բրաուն Պրիւրըրի Աղեքս. Ֆր.			202
"	"		112
Բոթըն միւլ	Ա. Ո.	0.4	9
Սոլթ Էնա Սոտա			23.6
Չիմէթ			61
Միթիլի		15	116
Անկո- Ամերիկըն Նայ		5	112
Մէնգալէ		4	112
"	Տիֆլէս	Ե. Ղ.	100
Թրամվէյ Աղեքս. Բրիլ.			156
"	"	Տիֆլիս	305

Լիվրու. Նոյ. 22

Օրուան վաճառումը,	Հակ.	8000
Որմէ Երկրպագանը	"	300
Յունի. փետր.		6.10
Մայիս Բանիս		6.19
Պատրաստը		6.03
Երեկ իրիկուան ԲԱՄՊԱԿ		
Խափիկն. Պուր. Աղեքսանդրիա,	Նոյ. 24	
Նոյ. 1905ի		
Յուն.		15 114
Մարտ		15 13132

ՏԲԹ. ՕՎԱՏԻԱ

Որ իր ուսումը և փորձառութիւնը ստացած է Բարիկի առաջնակարգ հիւանդանոցներուն մէջ և որ երեք տարուան միջոցին Գահիրէի մէջ բազմաթիւ յաճախորդներ շահած է շատ կարճ ժամանակի մը մէջ կը դարձանէ նոր սկսած կամ հինցած հոստիները, շխախտը (կուլմիթիթիս), միզանցքի կծկումները, փամփշտատապը (սիսթիթիս) և ծննդական և միզային զործարաններու հիւանդութեանց հետեւանքները: Կը դարձանէ նաև սիֆիլիսը և մորթային հիւանդութիւնները:

Հիւանդ կ'ընդունի ամեն օր ժամը 9-12 կէս օր: 3-6 կէս օրէ վերջը, իր բնակարանը Մէհմետ Ալի փողոց, Ամերիկեան գրադարանի մօտ:

“ԲՈՒՌԻԷ ԷՈՐՈՐԵԷՆ”

LE COURRIER EUROPÉEN

Hebdomadaire international

Rédaction et Administration; 280 boulevard Raspail, Paris.

Comité de direction: Bjørnstjerne Bjørnson, Jacques Novicow, Nicolas Salmeron, Gabriel Seailles, Charles Seignobos, Giuseppe Sergi.

Redacteur en chef, Louis Dumur.

Secretaires

Arne Hammer et Charles Chanvin

Administrateur, R. Pierre

Իր վարչական մասնաժողովի անդամներէն զատ աշխատակից ունի Թուրքիոյ, Լատվիոյ, Ֆին Պար, Ֆրանսիոյ, Բուրի, Լըբուա-Պուրիէ, Պառն Սույէմուցու, Միթիլի, Բուլ Ալան Էն. Էն. Էն.

Ամեն երկրի մասին կը հաղորդէ տեղեկութիւններ: Միջազգային քաղաքական շարժումին հետեւիլ փափաքող ամեն անձի համար անհրաժեշտ շարժումները մըն է:

Բաժանորդագին

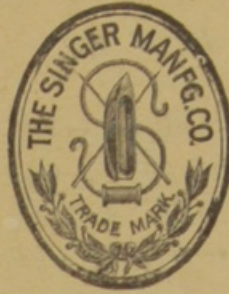
Ֆրանսա՝ տարեկան 42 ֆր. Որիչ երկրներ ” 15 - վեց ամիս՝ 8 ֆր. չորս ամիս՝ 4 ֆր.

ՄԻ ՃԱՇԷՔ !!!

Բայց միայն Կ. ՊՈԼՈՅ ճաշանը, Շարա-Ապարի-Աղիզ, Երկրպագան թատրոնին գիմնազ, ուր պիտի գտնէք Արեւիկան ճաշակով եփուած համեղ կերակուրներ, լաւ սպասարկութիւն մը, կատարեալ մաքրութիւն, և չափաւոր գիններ:

Փորձեցէք և գոհ պիտի մնաք:

Ճաշարանի անօրէնութիւնը բընականաբար մէջ ճաշկերպի պատրաստութիւններ կը ստանան լաւագոյն պայմաններով:

Իւրաքանչիւր Սինգլը մեքենայի վրայ փընտաւ այս փաճառանիշը (marque):

ՔՍԱՆ ՄԻԼԻՕՆ մեքենաներ սպասած

Աւելցնողորմի ձրի դասեր և մեքենաներու ձրի նորոգութիւն գնողներու տան մէջ: Վճարման դիւրութիւններ: Սինգլը կարի մեքենաները աշխարհի լաւագոյններն են: (29)

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻԲ

LA NEW-YORK

ԱՄԵՆԱՅԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ

ՄԻՋԱԶՊԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ՂԱՀՈՎԱԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.Ը

Չուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

—*—

Կը գործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքեւ:

1903 Յունվար 1ին երաշխաւորեալ գոյքն է Ֆրանք 1,827,000,000

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻԲ 812,711 ապահովագրեալ ունի որք կը կազմեն Ընկերութիւնը որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու դումարը Ֆրանք 27,670,882:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻԲի տիեզերական բոխը մինչև հիմա ուրիշ որ և է Ընկերութեան մը յանձնուած բոլորներէն աւելի անկաշկանդ և շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըլլալ դրազման, ճամբորդութեան, մահուան տեսակներուն և պատճառին, անձնասպանութեան և մինչև իսկ պատերազմի տեսնալ Տիեզերական բոխը կ'երաշխաւորէ փոխառութիւններ երեք տարի ապահովագրին վճարելէ յետոյ առանց յետադարձ ապահովագրին հաշուի առնելու, այս փոխառութեանց դումարները զատ զատ նշանակուած են բոլորին մէջ, 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տվոյթի, վճարումները դադրեցնելէն մինչև 5 տարի վերստին նշանակելու առանձնաշնորհում, յետոյ ապահովագրները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով, մէկ տարեկանը ընկէ յետոյ իրաւանց կորուստ կայ: Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ դումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագրները:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻԲ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամենէն աւելի նպաստաւորն է: Աւելի մանրամասնութեանց համար գիմիլ «Լուսաբեր» ի խմբագրատունը:

ՏՕՔԹ. Ի. ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ԱՍԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՇԱՐԱ ԲԱՄԵԼ, ԹԻԻ 3, ԵՆՓԸՐՏՍՍ 20ԹԵԼԻ ԴԻՄԱՅԸ

Կը դարձանէ տկուայի և լինտերու ամեն տեսակ հիւանդութիւններ ելեքարական և ուրիշ միջոցներով, ըստ նորագոյն և կատարելագործեալ գրութեանց:

Կը պատրաստէ ոսկիէ տկուաներ և կամրջակներ (travaux aux ponts et couronnes) որոնք առանց արհեստական քիմիքի և առանց ամրացուցիչ թելի (crochet) կ'ապահովեն արհեստական տկուաներու տկուանութիւնը և տեղանութիւնը:

Նոյնպէս՝ կը պատրաստէ քառուէ լինտերով տկուաներ, և առանց ցաւի կը քաշէ փնտառած տկուանները, լինտերու կա՛մ ընդհանուր ջիլերու վայրկենական թմբութեամբ:

Յաճախորդներ կ'ընդունի ամեն օր, առտուան ժամը 9էն—իրիկուան 6

ՊԱՏԱՆԻ

Chigwell, London.

Պատկերագրող ամառները, Իւրաքանչիւր թիւի մէջ 10-12 պատկերներ կը գտնուին, տղոց համար խիստ հետաքրքրական: Գին երկուք ու կէս Շիլին, կէս Շիլին, երկուքն ալ կրնան ստացուիլ «Լուսաբեր» խմբագրատունէն:

ՊԱՏԱՌՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴՐՈՅ ԵՒ

ԱՌԱՋԵՆՈՐԴ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

2 Հատոր, 676 էջերէ բաղկացեալ

Գիմիլ՝ Prof. G. Thounaian

Chigwell, Essex.

Գին փոստի ծախքով երեք ու

կէս Շիլին:

Երկուքն ալ կրնան ստացուիլ «Լուսաբեր» խմբագրատունէն: